

Vrijstelling van schenkbelasting voor de overdracht van familiale ondernemingen en vennootschappen

Om bedrijfsleiders te stimuleren om na te denken over hun opvolging na hun overlijden, bestaat er een vrijstelling van schenkbelasting voor het schenken van deze familiale ondernemingen en vennootschappen. Mocht een bedrijfsleider overlijden voor hij kan schenken, dan bestaat er een verlaagd tarief in erfbelasting.

Voorwaarden
Procedure

Voorwaarden

Familiaal karakter van de onderneming of vennootschap

De vrijstelling van schenkbelasting geldt enkel voor familiale ondernemingen of vennootschappen:

- Een **familiale onderneming** is een nijverheids-, handels-, ambachts-, of landbouwbedrijf of een vrij beroep, dat door de schenker of zijn echtgenoot of samenwonende, al dan niet samen met anderen, persoonlijk wordt geëxploiteerd en uitgeoefend (bv. een bakkerij die door de schenker als natuurlijk persoon wordt uitgebaat).
- Een **familiale vennootschap** is een vennootschap die de uitoefening van een nijverheids-, handels-, ambachts- of landbouwactiviteit, of van een vrij beroep tot doel heeft en waarvan de schenker samen met zijn familie eigenaar is (bv. een bakkerij die door de schenker wordt uitgebaat, maar waarvoor een vennootschap (bvba, nv, ...) werd opgericht waarbinnen de activiteit gebeurt).

Participatievoorwaarde

Als het een **familiale onderneming** betreft, moet de schenker de goederen die hij wenst over te dragen beroepsmatig geïnvesteerd hebben. Het verlaagd tarief kan niet worden toegepast voor overdrachten van onroerende goederen die hoofdzakelijk tot bewoning zijn bestemd of worden aangewend.

Als het een **familiale vennootschap** betreft, moet de schenker:

- minstens 50% van de aandelen in volle eigendom bezitten
- of minstens 30% van de aandelen in volle eigendom hebben als hij samen met een of meer andere aandeelhouders eigenaar is van de vennootschap, op voorwaarde dat hij:
 - samen met één andere aandeelhouder 70% van de aandelen van de vennootschap in volle eigendom heeft
 - samen met twee andere aandeelhouders 90% van de aandelen van de vennootschap in volle eigendom heeft.

Vennootschappen zonder enige reële economische activiteit kunnen niet onder de gunsttarieven worden overgedragen. Of een vennootschap reële economische activiteit heeft, wordt nagegaan op basis van het aandeel van bezoldigingen, sociale lasten, pensioen, terreinen en gebouwen in de totale activa.

Voorwaarden te vervullen na schenking

Om te kunnen blijven genieten van het verminderde tarief moeten gedurende een periode van 3 jaar na de schenking een aantal voorwaarden vervuld blijven.

Voor een **familiale onderneming**:

- De activiteit moet ononderbroken verder gezet worden.
- De vrijgestelde onroerende goederen van de onderneming die werden overgedragen, mogen niet hoofdzakelijk tot bewoning worden aangewend of bestemd.

Voor een **familiale vennootschap**:

- De activiteit moet ononderbroken behouden blijven en de vennootschap moet elk boekjaar een jaarrekening neerleggen.
- De vennootschap mag geen vennootschap zonder reële economische activiteit worden.
- Het kapitaal mag niet dalen door uitkeringen of terugbetalingen. Mocht dit toch het geval zijn, zullen deze uitkeringen of terugbetalingen belast worden aan de normale tarieven.
- De vennootschap moet haar maatschappelijke zetel binnen de Europese Economische Ruimte (EER) behouden.

De Vlaamse Belastingdienst zal na verloop van 3 jaar nagaan of aan alle voorwaarden wel degelijk was voldaan.

Als de begiftigde zelf vaststelt dat niet langer voldaan is aan de voorwaarden, kan hij dit zelf melden aan de Vlaamse Belastingdienst. Dan vervalt de vrijstelling en worden de normale tarieven toegepast.

Procedure

Om de vrijstelling aan te vragen moet u de volgende stukken **binnen zeven dagen** (vanaf de werkdag die volgt op de datum van registratie van de authentieke akte van de schenking) bij de Vlaamse Belastingdienst indienen:

- kopieën van de goedgekeurde jaarrekeningen van de 3 boekjaren die voorafgaan aan de authentieke akte van de schenking,

opgemaakt overeenkomstig de boekhoudwetgeving die van kracht is op de plaats waar de maatschappelijke zetel gevestigd is als de maatschappelijke zetel van de onderneming of vennootschap niet in België ligt

- kopieën van het rechtsgeldige aandelenregister of, bij gebrek daaraan, de door alle aandeelhouders ondertekende notulen van de laatste algemene vergadering die voorafgaat aan de authentieke akte van schenking, waaruit op ondubbelzinnige wijze de participaties blijken
- een kopie van de laatste door de schenker ingediende fiscale aangifte voor de personenbelasting wat familiale ondernemingen betreft
- een kopie van de gecoördineerde statuten, zoals die van toepassing zijn op de datum van de authentieke akte van de schenking.

U kunt deze stukken indienen:

- via de post (bij aangetekende zending geldt de poststempel op het verzendingsbewijs)
of
- via het contactformulier op de website van de Vlaamse Belastingdienst.

Hier geldt wel een **tolerantie** van de Vlaamse Belastingdienst: indien er vooraf al een attest werd verkregen dat **maximaal 4 maand oud** is en er inmiddels niets is gewijzigd (bijvoorbeeld geen nieuwe aangifte personenbelasting ingediend of nieuwe jaarrekening neergelegd, geen wijziging in de aandeelhouders, ...) is het niet nodig deze stukken nogmaals te bezorgen.